

(JAZZ STUDIUM No.10 1985/3)

1. Először is ki kell hangsúlyoznom, hogy az elmúlt években /a közelmúltban?/, játszódo eseményekről lesz szó, oly módon, mint aki visszaemlékezik egy szép kapcsolatra, melynek vége lett, vagy ahogy visszaemlékezünk az elmúlt nyárra, melynek melegét még őrizzük pólusainkban.

2. A Petőfi Sándorról elnevezett győri művelődési központ igazgatóhelyettese voltam. Ennek a lényege az, hogy lehetőségem volt a fiatalok művelődési, szórakozási lehetőségeit /törekvéseit támogatni, melynek lényeges elemei voltak az igényesség/ frissesség, az újszerű dolgok iránti fogékonyság.

A legkönnyebb helyzetben akkor voltam, amikor szakértők jelentek meg a porondon. Valahonnan jött valaki, dolgozni kezdett, és látni lehetett, hogy ért ahhoz amit csinál, hogy megjelennek körülötte emberek, hogy beindulnak a motorok és el is jutnak valahová.

/Uraim és hölgyeim, mindig vannak körülöttünk megszállottak, hozzáértők, csak a tér hiányzik!/
Különböző ez a feladat a közművelődés egyik legszebb oldala, úgy hívnám, hogy kulturális menedzselés.

Azért kell kitérnem erre, mert ma egyre ritkábban érzékelhető jelenléte a gyakorlatban. Talán mert fel kell vállalnia a végeredmény kockázatát, talán mert jó menedzser orr kell hozzá, talán mert anyagilag sem lehet biztosra menni...
A győri nemzetközi jazzkoncertek is hasonló módon történtek.

3. Az igazság kedvéért még hátrább kell menni az időben. Valamikor a 70-es évek közepén /elején, amikor egy peremközterületi művelődési házban dolgoztam, csináltunk egy 'disco' versenyt, ahová bármilyen műsorral lehetett menni. Meglehetősen gyermekcipőben járt akkor ez a műfaj. Az elképesztő műsorok között felbukkant egy srác, aki jazzt, pontosabban ha jól emlékszem blues műsrot hozott össze. A gyötrelmes ízléssel válogatott műsorokból ugyancsak kilógott, s bevallom nagy hatással volt rám a rossz hangfalakból élővonagló néger zene. A "lemezlovas" a győri műszaki főiskolára járt, és imádta ezt a műfajt. Mivel tudtam, hogy én ott kint a város peremén nem tudnék sok mindent tenni, beküldtem Hartyándi Jenőt az Ifjúsági Házba, tudtam nem fogják elzavarni, mivel a ház vezetője Scharek Béla amatőr zenész és jazzkedvelő/értő volt. Össze is hozták a győri jazzklubot. Első, /hősi?/ korszaka a jazz akkori szórakoztató ágára, a jazzrockra épült, majd a 80-as évek fordulójára egyre inkább közeledett az áttételesebb/ elvontabb zene felé. Amikor én az intézménybe kerültem 1980-ban /gyötrelmes összehívásokat átélve/, a legfrissebb, legizgalmasabb jazz rajongóit találtam Hartyándi Jenő köré csoportosulva, aki a katonaság ledolgozása után kezdte újra összefűzőgetni az elszakadt szálakat.

Ahogy visszaemlékszem nem volt egyszerű, hisz a szórakoztató jazz még úgy ahogy vonzotta a közönséget, de a komolyabb igények a város fiataljai között nem találtak elsőpró visszhangra. Ugyanakkor kezdett mégis a magyar free személyisége körül tábor kialakulni, elsősorban Szabados Györgyre gondolok, valamint Dresch Mihályra, aztán a szombathelyi Masinára, akik például a Győrben rendezett Országos Pop Rock Jazz napokon nyertek első díjat és ezzel viszonylagos országos tekintélyt.

A Petőfi Sándor Városi Művelődési Központ rendezte az Országos Pop Jazz Rock napokat, és technikában megtanulta a fesztivál jellegű technika felvonultatását, előkészítését. A maga nemében megszállott technikussal, Berta Lászlóval, valamint a régi jó Wagner együttes fűvészával, Drapán Jánossal. Nagy biztonságot jelentett ez a technikai háttér a nemzetközi jazz műsorok szervezésénél. Nem

is a fenenagy technika, hiszen ehhez a műsorhoz nem csúcserősítés kellett, hanem a lelkes kis technikai csapat igényességre törekvő munkája volt megnyugtató. Aki művelődési intézményeinket ismeri, tudja, hogy ez mekkora dolog, amikor az adott pillanatban mindig bedöglök a vetítő, kiég a lámpa, stb./

4. A hazai free muzsika megjelenése, állandó fellépései előkészítették a talajt a hasonló jellegű sorozat megindítására, ugyanakkor látszott, hogy csak magyar előadókra, csak győri közönségre nem lehet hosszú távon építeni. A másik oldalon a szakértők: Hartyándi Jenő és a több nyelven beszélő Lázár Károly igyekeztek kijutni a külföldi fesztiválokra, ahol tapasztalatokat szereztek, megismerkedtek zenészekkel menedzserekkel.

1981. év vége felé egyik nap délutánján felemrült egy amerikai csapat /Muhall Richard Abrams Quartet/ meghívásának lehetősége. Mondanom sem kell, hogy nem sikerült, de végig zongoráztuk a bürokrácia és a szervezés minden disszonáns hangját. Nézzük is végig, mi is kellett:

BURTON GREENE

5. Egy intézmény, ahol a koncerteket aránylag tisztességesen meg lehetett tartani, amelyik vállalta a lebonyolítási nehézségeket /Interkoncert, menedzserek, zenészek.../, vállalta az anyagi fedezetet, **6.** szakértő csapat, amely segített a lebonyolításban és a szervezésben, /hamar kialakult egy sajátos szervezési háló, szinte minden városban, sokuk nevét még ma sem ismerem/, **7.** készségi, technikai csoport, amely a plakátkészítéstől a világításig igyekezett mindent megoldani.

Ha szét is vettem a feladatokat, tulajdonképp mindenki mindent csinált/belefolyt. Jobb úgy szétvenni a társaságot, hogy volt egy szűk belső munkacsoport, Hartyándi, Lázár, Berta, Györkös, valamint volt egy külső munkacsoport, amelyik a programokat segítette.

Most már csak a neveket, a programokat kell végignézni, melyek önmagukért beszélnek: Anthony Braxton, Roscoe Mitchell Sound and Space Ensemble, East West Trió, Braxton/George Lewis Duó, Burton Greene/Keshavan Maslak Duó, Rova Saxophone Quartet, Hary Tavitian, a különböző Szabados formációk /pl.: Szabados és Braxton találkozás, melynek későbbi eredménye a nemrég megjelent közös lemezük/, Dreschék, Binderék, Gonda, a Masina, Lőrinszky, Süle, remélem senkit sem felejtettem ki. És ha még a különböző okok miatt megbukottak is megvalósulhattak volna... /Dollar Brand Quartet, United Front/ Igyekeztünk lehetőségek szerint egyre jobb neveket egyre színesebb műsorokat létrehozni, egyre nagyobb tervek születtek, egyre szélesebb frontokon folyt a munka, melynek egy része ez a lap is, amely egyedül maradt fenn a régi nyárból, amely megindított a maga nemében egy friss folyamatot, hogy a legújabb törekvéseket/egyéniségeket azonnal bemutatta Magyarországon, hogy együtt játszhattak a világrészek legnagyobb jazz egyéniségei, hogy a jó zene megszállottjai összesereglettek egy napra, egy délutánra, egy ünnepre.

8. Sajnos ez is embereken múlt, egy-egy túlbuzgó fickón. Az idő haladt tovább, és már senki sem dolgozik az intézménynek, aki a 82-es, 83-as programban részt vett.

Kinek hiányzik?

Talán azoknak, akik átszellemülten hallgatták a szaxofon vonagló hangjait, talán Szabados Györgynek, aki egy kicsit hazajött Győrbe, az ifjúsági házba. Talán Hartyándi Jenőnek, aki azóta is fel felemeli a telefont; Öreg, ha van kedved hozzá, írj pár sort!

És nehezen araszoltam sorról sorra, mert bosszant az, hogy nem tudok semmit tenni, mint visszaemlékezni arra az izgalomra, amikor Braxton fellépett az emelvényre és intett Szabadosnak, gyere zenéljünk...